

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CobVO/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620201693
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1620201693.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v právnej veci žalobcu: Úrad pre verejné obstarávanie, Ružová dolina 606/10, 821 09 Bratislava, IČO: 31 797 903, proti žalovaným: 1/ Mesto Svit, Hviezdoslavova 268/32, 059 21 Svit, IČO: 00 326 607, 2/ TIRAXIM s.r.o. v likvidácii, Trenčianska 47, 821 09 Bratislava IČO: 36 819 361, zast. Jurek, advokátska kancelária, s.r.o., Páričkova 15, 821 08 Bratislava, IČO: 47 253 983, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy, o odvolaní žalovaného 2/ proti III. výroku uznesenia Okresného súdu Malacky č.k. 29CbVO/9/2020-506 zo dňa 19. júla 2022, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnutý výrok III. uznesenia Okresného súdu Malacky č.k. 29CbVO/9/2020-506 zo dňa 19. júla 2022 mení tak, že: Súd žalobcovi a žalovanému 2/ právo na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznáva.

Krajský súd v Bratislave žalobcovi a žalovanému 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) prvým výrokom zastavil konanie. Druhým výrokom nepriznal žalovanému 1/ proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Tretím výrokom súd žalovanému 2/ nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 § 262 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Malacky dňa 08.07.2020 ako kauzálnu príslušnému súdu podľa § 30 CSP, s poukazom na § 180 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte „ZVO“), domáhal vyslovenia neplatnosti Kúpnej zmluvy č. 314/2019 zo dňa 15.07.2019 uzatvorenej podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov medzi žalovaným 1/, ako kupujúcim a žalovaným 2/, ako predávajúcim.

3. Pred prejednaním veci v jej merite žalobca doručil dňa 12.04.2022 súdu podanie, ktorým zobral žalobu späť v celom rozsahu. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci vzal žalobca žalobu voči žalovaným späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávanie, súd konanie zastavil podľa citovaných zákonných ustanovení, bez posúdenia postoja žalovaných k späťvzatiu žaloby, keďže ich prípadný nesúhlas z akýchkoľvek dôvodov by bol v zmysle § 146 ods. 1 CSP bez právneho významu.

4. Žalobca v späťvzati žaloby súčasne navrhol, aby o trovách konania súd rozhodol tak, že z dôvodov hodných osobitného zreteľa stranám sporu náhradu trov konania neprizná s poukazom na § 257 CSP. Žalobca poukázal na právnu úpravu a to, že tak, ako bolo jeho povinnosťou podať návrh na určenie

neplatnosti, rovnako k späťvzatiu žaloby pristúpil z dôvodu zmeny právnej úpravy, ktorá mu takúto povinnosť stanovila v § 187h ods. 13 v kontexte § 180 ods. 1 ZVO v znení účinnom od 31.03.2022, preto podľa žalobcu nemožno konštatovať, že procesne zavinil zastavenie konania. Späťvzatie žaloby nie je výsledkom postupu žalobcu, ale zákonodarcu, ktorý mu túto povinnosť stanovil priamo do novely zákona o verejnom obstarávaní. Žalobca zistil a deklaroval porušenie ZVO v rozhodnutí úradu č. 16042-6000/2019-OD/7 zo dňa 25.08.2020 potvrdenom rozhodnutím Rady úradu č.k. 13251-9000/2020 zo dňa 19.10.2020. Žalobca podal žalobu na určenie neplatnosti zmluvy v súlade s § 180 ZVO. Podaním návrhu na určenie neplatnosti zmluvy žalobca nesledoval osobné záujmy či nadobudnutie osobného prospechu, plnil svoju zákonnú povinnosť a sledoval zabezpečenie ochrany hospodárskej súťaže ako verejného záujmu. Z uvedených dôvodov, bez ohľadu na výsledok súdneho konania, by práve nepriznanie trov stranám sporu bolo možné považovať za primerané, spravodlivé a účelné.

5. Súd s poukazom na rozhodovacia činnosť súdnych autorít (viď. napr. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 387/2019-60 z 02.04.2020, rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike, sťažnosť č. 9815/10), umožnil žalovanému 1/ a žalovanému 2/ vyjadriť sa k návrhu žalobcu na rozhodnutie o trovách a k prípadnej aplikácii § 257 CSP.

6. Žalovaný 1/ výzvu súdu doručovanú s podaním žalobcu prevzal dňa 20.04.2022, na túto nereagoval.

7. Žalovaný 2/ v obsiahlom vyjadrení k návrhu na rozhodnutie o trovách konania a k prípadnej aplikácii § 257 CSP o.i. uviedol, že žalobca nepreukázal tvrdenie, že dôvodne a na základe preukázaného zistenia porušenia ZVO formou jeho úplného obídienia podal žalobu o určenie neplatnosti zmluvy na základe zákonnej povinnosti v § 180 ZVO.

8. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného 2/, že žaloba bola podaná voči žalovanej strane šikanózne, keďže žalovaný 2/ nesporne nespôsobil údajnú (žalobcom tvrdenu) neplatnosť kúpnej zmluvy, stav právnej neistoty nezavinil, a preto mu nemá priznať právnu ochranu a rozhodnúť o nepriznaní náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Rovnako zo spisu nevyplýva, že by žalobca podal žalobu len „z opatrnosti“ vzhľadom na zistenie pri výkone dohľadu, ktoré vyplývajú z rozhodnutia úradu č. 16042-6000/2019-OD/7. Vzhľadom na postavenie žalobcu, ako ústredného orgánu štátnej správy pre verejné obstarávanie a orgánu dohľadu, ktorý je s poukazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR oprávnený a povinný konať iba na základe ústavy, v jej medziach, ale súčasne v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a zákon účinný do 30.03.2022, mu ukladal povinnosť žalobu za splnenia konkrétnych podmienok podať (zistenie porušenia ZVO pri výkone dohľadu a dodržanie prekluzívnej lehoty na podanie žaloby); a následne mu zákon č. 395/2021 Z. z. uložil v § 187h ods. 13 ZVO povinnosť v prípade návrhov podaných podľa § 180 ZVO do 30.03.2022 zobrať späť žalobu v prípade, ak vzhľadom na povahu zmluvného plnenia prevažuje všeobecný záujem na pokračovaní v plnení zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody alebo podaný návrh neplní svoj účel, pričom právny dôvod procesného postupu - splnenie napadnutej zmluvy v celom rozsahu - nie je sporný a vyplýva zo spisu, žalobca zobrať žalobu späť zo zákonných dôvodov, keďže takáto žaloba neplní svoj účel (ochrana a obnovenie súťaže na danú zákazku), ktoré je potrebné kvalifikovať ako dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti pre nepriznanie náhrady trov konania.

9. Súd uviedol, že chápe špecifické postavenie žalovaného 2/ v konaniach na návrh ÚVO podaný podľa § 180 ZVO, ktorý argumentuje tým, že splnil svoje zmluvné povinnosti z napadnutej zmluvy, nezavinil prípadné porušenie postupov upravených ZVO žalovaným 1/ (v tomto štádiu konania len tvrdené žalobcom) a keďže nebol účastníkom správneho konania vedeného žalobcom, ani nemohol jeho výsledok nijako ovplyvniť. Následne teda ani nezavinil podanie žaloby v posudzovanej veci. Tieto okolnosti by však, podľa názoru súdu, mohli byť relevantné pre rozhodnutie o náhrade trov konania žalobcu voči žalovanému 2/ v prípade, ak by súd žalobu meritórne prejednal a žalobe vyhovel. V tomto štádiu konania ale súd nemôže posudzovať argumentáciu žalovaného 2/ týkajúcu sa merita veci (a to ani v prípade, že by sa s ňou čo i len predbežne stotožnil, nakoľko späťvzatím žaloby zanikla jeho legitimita na vyjadrenie názoru na prejednávajúcu vec, ktorá mu patrí len ak vec prejedná a meritórne rozhodne, nie v prípade procesného rozhodnutia, ktorým sa konanie končí).

10. Súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalovaného 2/, že nepriznanie náhrady trov konania by bolo odopretím práva na ochranu, práva na spravodlivý proces, majetkových práv žalovaného 2/ a práva na právnu pomoc, výklad žalovaného 2/ opomína existenciu ustanovenia § 257 CSP. Nález Ústavného

súdu SR, o ktorý sa v tomto smere argumentačne opiera v konaní sp. zn. I. ÚS 119/2012, vôbec neriešil analogickú právnu otázku (v konaní ústavný súd riešil otázku aplikácie príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorou bol popretý účel a zmysel tejto právnej úpravy pri posúdení správnej výšky trov právneho zastúpenia). Pokiaľ žalovaný 2/ argumentuje tým, že nemá žiadne likvidné finančné prostriedky ani peniaze na účte, a preto nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby znášal náklady právneho zastúpenia, čo preukazuje predloženou účtovnou závierkou za rok 2021, z predloženej závierky takýto stav nevyplýva (na strane aktív sú evidované tak peniaze, ako aj účty v bankách). Navyiac, zo zverejnených údajov o spoločnosti v obchodnom registri vyplýva, že žalovaný 2/ splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov dňa 01.12.2020, teda potom, čo spoločnosť vstúpila do likvidácie (27.08.2020) a žalovaný 2/ nepreukázal, že nebolo možné pri uzatvorení dohody s advokátom žiadať o zníženie tarifnej odmeny postupom podľa § 13 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ak náklady na právne služby predstavovali pre neho neprimeranú finančnú záťaž.

11. Na rozdiel od žalovaného 2/ mal súd za to, že žalobca v späťvzatí zrozumiteľne a dostatočne nevysvetlil, v čom reálne spočívajú judikatúrne predpoklady dôvodov hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej strane, a to, že jeho ďalší procesný postup nebol závislý na jeho procesnej aktivite, ale na zmene právnej úpravy, ktorá ho ako štátny orgán determinuje a zaväzuje na uskutočnenie konkrétneho procesného úkonu. Z uvedených dôvodov preto dôkladne zvažujúc všetky aspekty posudzovanej veci, ako aj okolností sporových strán rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovaným voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

12. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 2/ proti výroku III. uznesenia prvoinštančného súdu, predovšetkým z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby žalovaný 2/ uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Súd nedostatočne zistil skutkový stav a tento zadefinoval v rozsudku zjavne nepravdivými a protirečivými závermi, nevykonal navrhnuté dôkazy, z ktorých by vyplynula správnosť a pravdivosť záverov tvrdení žalobcu a naopak nesprávnosť a nepravdivosť tvrdení žalovaného.

Namietal záver súdu o tom, že splnený predpoklad na náhradu trov nevyklučuje, aby súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylfgfuzdkny>>(dôvody hodné osobitného zreteľa). Súd za daných okolností napriek procesnému zavineniu vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylfgfuzdkny>> Inými slovami, z obsahu odôvodnenia ako aj výroku vyplýva, že žalobca zastavenie konania zaviniel, avšak naplnili sa predpoklady osobitného zreteľa § 257 CSP. Tieto predpoklady však musia byť jednoznačne preukázané procesnou stranou, v tomto prípade žalobcu, čo sa nestalo. Navyiac, žalobca vo vzťahu k argumentácii žalovaného 2/ ostal pasívny, čo má svoje právne následky ohľadom nespornosti tvrdení. Súd napriek pasivite žalobcu, ktorý požaduje aplikáciu 257 CSP, vo svojom uznesení obhajuje žalobcu a spochybňuje jeho závery, čím nahrádza procesnú aktivitu strany a legitimizuje jeho pasivitu.

Súd nepriznanie trov konania odôvodnil zmenou právneho predpisu, zákona o verejnom obstarávaní. Nesprávne však interpretoval znenie zákona, kedy fakultatívnosť späťvzatia vyložil ako obligatórnu povinnosť žalobcu zobrať žalobu späť. Navyiac zákon vyžaduje situáciu, kedy by mal prevažovať všeobecný záujem na plnení zmluvy, alebo ak podaný návrh neplní svoj účel. Ani jeden z týchto znakov naplnený nebol.

Zmena zákona neuložila povinnosť zobrať žalobu späť. Ak by bolo zámerom zákonodarcu, aby v danom prípade nemala protistrana právo na náhradu trov konania, definoval by v zákone situáciu, kedy súd konanie zastaví. K zastaveniu konania by tak došlo priamo zo zákona, nie na základe dispozičného úkonu žalobcu - späťvzatia. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že nejde o povinnosť podať späťvzatie, ako to nesprávne zadefinoval súd aj žalobca. Na to, aby išlo o povinnosť, musia byť kumulatívne naplnené zákonné predpoklady, ktorým je vykonanie testu proporcionality. Vykonanie takéto testu a jeho presvedčivé zdôvodnenie žalobca nepreukázal.

Uviedol, že dôkazné bremeno o splnení predpokladov podľa § 257 CSP - v danom prípade žalobca nepreukázal, že by sa ocitol v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa.

Zdôraznil, že súdna prax sa k nadužívaniu § 257 CSP stavia kriticky. Ústavný súd SR ako aj Najvyšší súd SR opakovane podčiarkuje, že musí ísť o zjavnú výnimočnosť. Namietal, že súd prvej inštancie túto výnimočnosť vôbec nekonfrontoval so závermi vyšších súdov. Jeho závery sú svojvoľné a vôbec nesledujú výnimočnosť tohto inštitútu, práve naopak, definujú ho ako obvyklé pravidlo, po ktorom možno „siahnuť na základe domnienok“. Takéto závery sú zjavne nesprávne.

Súd v bode 21. svojho uznesenia uviedol, že sa nestotožnil s jeho záverom, že ide o šikanóznú žalobu, ale o postup žalobcu, ktorý mu ukladala právna úprava. Vraj povinnosť zobrať žalobu späť mu ukladal zákon č. 385/2021 Z. z., nakoľko vraj žaloba neplní svoj účel, ktorý je potrebné kvalifikovať ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Na základe akých skutkových a právnych okolností dospel k záveru, že žaloba neplní účel neuviedol ani súd a ani sám žalobca. Ide teda len o svojvoľné a ničím nepodložené tvrdenie, ktoré sme účinne popreli. Žalobca ostal pasívny.

Zdôraznil, že nesúhlasí s postupom žalobcu, a jeho správanie vo vzťahu k žalovanému hodnotí ako šikanózne. Zákon, ktorý mu údajne mal ukladať takúto povinnosť nesprávne interpretoval. Niet rozumného dôvodu tlačiť strany záväzkového vzťahu na to, aby namiesto kúpnej zmluvy uzatvorili zmluvu o dielo, a to dokonca ani v situáciách, ak existujú prieniky v obsahu záväzkového vzťahu, kedy by objektívne prichádzali do úvahy oba zmluvné typy. Oba právne vzťahy sa riadia totožným režimom (obchodného práva) a právna úprava v podstatných častiach obsahu záväzkového vzťahu je rovnaká (zodpovednosť za vady, ukončenie zmluvného vzťahu a pod.). Žalobca tak postupoval vo vzťahu k žalovaným neprimerane a zbytočne ich „ťahal“ po súde.

Tvrdenie súdu v bode 23. uznesenia, že by žalovaný 2/ disponoval prostriedkami je zjavne nesprávne. V tomto smere neobstojí ani nesprávny záver súdu o tom, že mal žalovaný 2/ preukazovať (o tom žiadna polemika nebola ani nám ju súd neumožnil), že nebolo možné pri uzatvorení dohody s advokátom požadovať zníženie tarifnej odmeny advokáta. V tomto smere dodal, že dňa 01.12.2020, kedy prevzal právne zastúpenie, nemohol predpovedať správanie žalobcu ani to, že zoberie žalobu späť.

Otázka procesného zavinenia podľa konštantnej praxe súvisí s meritórnou otázkou predovšetkým tým, či bola žaloba podaná dôvodne (vtedy prizná žalobcovi), alebo ak k späťvzatiu došlo pre správanie žalobcu. Záver súdu v bode 22. je teda zjavne nesprávny. Z uvedených dôvodov opätovne apeloval na merito veci a šikanu voči žalovaným.

Podľa jeho názoru je zrejmé, že sa v danom prípade za žiadnych okolností nemôže jednať o zmluvu o dielo, ale o kúpnu zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným v prvom rade a druhom rade. Napriek opakovaným snahám žalobcu prezentovaných v návrhu žalobca nepredložil súdu žiadne skutočnosti, ktoré by osvedčovali opak, a teda že by sa malo jednať o zmluvu o dielo a žalovaný v druhom rade vykonával stavebné práce pre žalovaného v prvom rade.

V súvislosti s rozsudkom, na ktorý odkazuje žalobca vo svojom návrhu, konkrétne rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/92/2018 zo dňa 11.03.2020, uviedol, že ide o diametrálne odlišnú situáciu, a to z viacerých aspektov. V tomto prípade žalovaný v prvom rade nehnuteľnosti nevlastnil, a žalovaný v druhom rade nadobudol nehnuteľnosti od tretej osoby za účelom realizácie svojho investičného zámeru bezmála 10 rokov pred uzatvorením kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným v prvom rade.

V zmysle ustálenej judikatúry (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MCdo <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgaydsxzs15wwgzdpl4yto>> 17/2009, <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgaydsxzs15wwgzdpl4yto>> sp. zn. 5Cdo 67/2010 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgaytaxzvl5rwi327gy3q>> či sp. zn. 3MCdo 46/2012) <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgaytexztnrwi327gq3a>> nemožno § 257 považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne

prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.

Považoval v tomto prípade za nutné prihliadnuť aj na pomery druhej strany sporu. Iba konštatovanie, že rozhodnutie o výnimočnom nepriznaní práva na náhradu trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry úspešnej strany bez toho, aby sa súd majetkovou sférou tejto strany akokoľvek zaoberal je neprípustné, a takýto postup možno z hľadiska súdu hodnotiť ako svojvoľné. Spoločnosť TIRAXIM nemá žiadne likvidné prostriedky a ani peniaze na účte.

Namietal, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysvetlil, v čom reálne spočívajú judikatúrne predpoklady dôvodov hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej strane. Uvedené platí osobitne vo vzťahu k aplikácii výnimočného inštitútu vymedzeného v § 257 CSP. S ohľadom na špecifické okolnosti daného prípadu je zjavne nespravodlivé, aby bol žalovaný 2/ povinný znášať svoje trovy konania sám, a teda súd mu ich náhradu nepriznal. V konaní nie je sporné, že žalovaný 2/ postupoval v celom rozsahu zákonne a jeho „účasť“ v konaní je daná len nerozlučným spoločenstvom. Rovnako tak je presvedčený, že žiaden zo žalovaných vznik súdneho konania nezavinil, a nevedel ho nijakým spôsobom odvrátiť. Mimosúdna dohoda by ani nebola možná, nakoľko neprichádza do úvahy reparácia pred vznikom záväzkového vzťahu, a to bez toho, aby nedošlo k ohrozeniu verejného záujmu, osobitne v problematike bývania, ktorá je zásadná na celom Slovensku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil, a to tak, že žalovaný 2/ má nárok voči žalobcovi (eventuálne žalovanému 1/) na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. K odvolaniu žalovaného 2/ sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, odvolanie žalovaného 2/ považuje za zjavne nedôvodnú a účelovú snahu o zabezpečenie nespravodlivého priznania náhrady trov konania. Vzhľadom na údajné nepopretie argumentácie žalovaného 2/, na ktoré žalovaný 2/ odkazuje a pre ktoré považuje svoje závery za nesporné žalobca poukázal na skutočnosť, že vyjadrením žalovaného 2/ k návrhu súdu na rozhodnutie o trovách konania nedisponuje.

Z uznesenia Okresného súdu Malacky č.k. 29CbVO/9/2020-506 zo dňa 19.7.2022 (ďalej len „uznesenie“) vyplýva, že námietky žalovaného 2/ zodpovedajú tvrdeniam, ktoré tento uviedol už vo svojom vyjadrení k návrhu na rozhodnutie o trovách konania, kde žalovaný 2/ konštatoval, že nerozumie istote žalobcu, na základe čoho po posúdení obsahovej stránky kúpnej zmluvy a zmluvy o budúcej kúpnej zmluve v znení jej dodatku mal dospieť k tak jednoznačnému záveru, že z konania žalovaných možno vyvodit' jednoznačný zámer žalovaného 1/ zabezpečiť rekonštrukciu bytového domu a bytov, spolu s technickou vybavenosťou, na nehnuteľnosti, ktorá mu nikdy nepatrla. Na margo predmetného tvrdenia žalobca poukázal na právoplatné rozhodnutie Rady úradu č.k. 13251- 9000/2020 zo dňa 19.10.2020, ako aj ustálenú prax Krajského súdu v Bratislave, na ktorú žalobca odkázal vo svojich podaniach v prebiehajúcom súdnom konaní.

Mal za to, že súd správne v uznesení vyhodnotil, že bolo povinnosťou žalobcu podať žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Správnosť tohto záveru deklaruje aj ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu v skutkovo a právne rovnakých prípadoch (Krajský súd v Bratislave napr. v uznesení sp. zn. 1CobVO/1/2021 zo dňa 21.6.2022).

Žalobca považoval uznesenie súdu za správne, zákonné a preskúmateľné. Poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, napríklad už citované uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1CobVO/1/2021. Žalobca na podporu svojich záverov v tejto súvislosti odkazuje tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave prijaté s rovnakými závermi v totožných právnych veciach, napr. uznesenie sp. zn. 3CobVO/1/2022 zo dňa 22.6.2022, sp. zn. 3CobVO/3/2021 zo dňa 24.5.2022 alebo 3CobVO/3/2022 zo dňa 24.5.2022.

Poukázal na skutočnosť, že M.. A. M., zastupujúci žalovaného 2/, je súčasne aj spoločníkom spoločnosti PONTE spol. s r.o., ktorá vystupuje ako jediný spoločník žalovaného 2/. Ide teda zjavne o priame prepojenie medzi právnym zástupcom žalovaného 2/ a žalovaným 2/, aj ktoré podľa názoru žalobcu indikuje spravodlivosť uznesenia.

Žalobca mal za to, že uznesenie súdu zodpovedá ustálenej súdnej praxi, je riadne odôvodnené a preskúmateľné a postupom súdu nedošlo a ani nemohlo dôjsť k zásahu do procesných práv žalovaného 2/. V konečnom dôsledku žalovaný 2/ predmetné, ním tvrdené porušenie zákona v odvolaní ani nekonkretizuje. De facto je právny zástupca žalovaného 2/ internou súčasťou žalovaného 2/, ktorý už od 27.8.2020, kedy žalovaný 2/ podľa informácie z Obchodného registra vstúpil do likvidácie, vedel, že z tohto dôvodu pravdepodobne nebude disponovať finančnými prostriedkami na úhradu právnych služieb a napriek tomu v súdnom konaní pod hlavičkou advokátskej kancelárie produkoval podania. Žalovaným 2/ tvrdené vady uznesenia, ako bolo preukázané vyššie, vyplývajú z nesprávnej interpretácie žalovaného 2/, či nepozornosti, ktorá sa odzrkadlila v domnienke, že uznesenie neobsahuje jasné odôvodnenie, na základe čoho súd pristúpil k nepriznaniu trov konania. V kontexte uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako správne.

14. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/, ktorý okrem už uvedeného doplnil, že sa nezakladá na pravde, že zo strany žalovaného 2/ došlo k zmene argumentácie, keď v priebehu súdneho konania žiadal o ponechanie kúpnej zmluvy v platnosti z dôvodu prevažujúceho všeobecného záujmu a v súčasnosti tvrdí, že tento dôvod, ktorým taktiež je možné založiť obligatórne späťvzatie žaloby, neexistuje. K prevyšujúcemu verejnému záujmu sa opakovane rozsiahlo venoval a vyjadroval v rámci podaní. Naďalej však trvá na uvedenej skutočnosti, že v tomto prípade splnený predpoklad na nepriznaní nároku na trovy konania z dôvodov osobitného zreteľa pri späťvzatí žaloby nebol z dôvodov na strane žalobcu naplnený, nakoľko ho žalobca nepreukázal, hoci mal. Je toho názoru, že najmä v týchto prípadoch, keď štátne orgány významným spôsobom zasahujú, resp. v tomto konaní spochybňujú konanie právnických osôb, by mali svoje konanie riadne odôvodniť. V danom prípade však žalovaný 2/ nadobudol dojem, že sa žalobca skôr spolieha na procesnú aktivitu a argumentáciu súdu, ako by mal sám odôvodniť postup pri späťvzatí žaloby. Ani existencia verejného záujmu na ponechaní zmluvy v platnosti automaticky nezakladá existenciu hodnú osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania.

Taktiež nerozumie na poukazovanie žalobcu na skutočnosť, že M. A. M., zastupujúci žalovaného 2/, je súčasne aj spoločníkom spoločnosti PONTE spol. s r.o., ktorá vystupuje ako jediný spoločník žalovaného 2/, a teda ide teda zjavne o priame prepojenie medzi právnym zástupcom žalovaného 2/ a žalovaným 2/, aj ktoré podľa názoru žalobcu indikuje spravodlivosť uznesenia. Žiadna z týchto skutočností nie je pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania významná, zákon ju nevyklučuje a nie je s nimi spojená nenárokovateľnosť trov konania. Žalovaný 2/ si rovnako ako každý iný právny zástupca musel naštudovať právnu argumentáciu žalobcu, uskutočniť poradu s klientom, nakoľko nie je konateľom ani jednej zo spoločností a vypracovať vyjadrenie k podaniam žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil, a to tak, že žalovaný 2/ má právo voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

15. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd dospel k záveru, že v napadnutej časti III. výroku uznesenia Okresného súdu Malacky č.k. 29CbVO/9/2020-506 zo dňa 19. júla 2022 je potrebné postupovať v zmysle § 257 CSP a žiadnej zo strán sporu nepriznať trovy prvoinštančného a odvolacieho konania.

16. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

17. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

18. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 180 ZVO (v znení účinnom k dátumu podania predmetnej žaloby na súd), ak úrad pri výkone dohľadu nad verejným obstarávaním zistí, že verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/343/20210802.html>> v rozpore s týmto zákonom uzavrie zmluvu, koncesnú zmluvu, rámcovú dohodu alebo dodatok k zmluve, koncesnej zmluve alebo

rámцovej dohode, v lehote jedného roka odo dňa jej uzavretia podá návrh na určenie jej neplatnosti súdom.

20. Podľa § 180 ods. 1 ZVO (v znení účinnom od 31.3.2022), ak úrad pri výkone dohľadu nad verejným obstarávaním zistí, že verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/343/20220401>> v rozpore s týmto zákonom uzavrie alebo zmení zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu a zároveň predmet zmluvy nie je v celom rozsahu splnený, v lehote jedného roka odo dňa uzavretia alebo zmeny zmluvy podá návrh na určenie jej neplatnosti súdom.

21. Podľa § 187h ods. 13 ZVO, ak úrad podal podľa predpisov účinných do 30. marca 2022 návrh podľa § 180 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/343/20220401.html>> a vzhľadom na povahu zmluvného plnenia prevažuje všeobecný záujem na pokračovaní v plnení zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, alebo podaný návrh neplní svoj účel, úrad vezme návrh späť.

22. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania pri zastavení konania v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP je zavinenie zastavenia konania potrebné posudzovať výlučne z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva, pričom pojem „procesné zavinenie“ je nevyhnutné vykladať komplexne. Pojem „zavinenie“ je potrebné posudzovať vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady úspechu v konaní v zmysle § 255 CSP a od zásady procesnej zodpovednosti za zastavenie konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP aplikovateľnú len vo výnimočných prípadoch za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a existencia výnimočných okolností.

23. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľa, že sa nenaplnili predpoklady osobitného zreteľa § 257 CSP ani s názorom, že tieto predpoklady musia byť jednoznačne preukázané procesnou stranou, v tomto prípade žalobcu, čo sa nestalo. Ide totiž o ustanovenie, podľa ktorého je súd sám povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť.

24. V danom prípade odvolací súd dospel k záveru o kumulatívnom naplnení tak existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ako aj existencie výnimočných okolností na základe komplexného vyhodnotenia okolností vzniku a priebehu daného sporu. V prípade predmetnej žaloby ide o špecifický druh určovacej žaloby, pri podaní ktorej sa nevyžaduje preukazovanie naliehavého právneho záujmu, nakoľko tento vyplýva priamo z osobitného právneho predpisu - zákona o verejnom obstarávaní, pričom žaloba bola podaná žalobcom ako ústredným orgánom štátnej správy pre verejné obstarávanie, ktorý k jej podaniu pristúpil po tom, čo pri výkone dohľadu nad verejným obstarávaním ustálil záver o uzavretí zmluvy v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní a následným podaním predmetnej žaloby splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 180 ZVO (v znení účinnom k dátumu podania predmetnej žaloby na súd).

25. V nadväznosti na zmenu relevantnej právnej úpravy v priebehu konania pred právoplatným rozhodnutím súdu o merite sporu novelizáciou zákona o verejnom obstarávaní účinnou od 31.03.2022 a zároveň v nadväznosti na naplnenie predmetu dotknutej zmluvy žalovanými 1/ a 2/ ako jej zmluvnými stranami, ktoré bolo žalobcom deklarované a preukázané v rámci späťvzatia žaloby a nebolo zo strany žalovaných žiadnym spôsobom relevantne spochybnené, a ktoré malo za následok stratu účelu podanej žaloby smerujúceho k obnoveniu súťaže, došlo zo strany žalobcu späťvzatím predmetnej žaloby k jednoznačnému naplneniu imperatívu vyplývajúceho z dikcie ustanovenia § 187h ods. 13 ZVO.

26. K odvolacej námietke žalovaného 2/, spočívajúcej v poukazovaní na merito veci a šikanu voči žalovaným, odvolací súd poukazuje na správny záver súdu prvej inštancie, ktorý jasne uviedol žalovanému 2/, že v tejto časti rozhodovania nie je možné prihliadnuť na túto argumentáciu žalovaného 2/, týkajúcu sa merita veci, pretože nedošlo k meritórnemu vyriešeniu veci, ale iba k procesnému posúdeniu aplikácie ust. § 187h ods. 13 ZVO, a následne aplikácie civilného procesného kódexu na posudzovaný stav veci. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správnosť záverov žalobcu, ktorý poukázal na ust. § 367 ods. 2 CSP, podľa ktorého právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti. Žalovaný 2/ jasne definoval rozsah uznesenia, v akom

ho odvolaním napadol, a týmto rozsahom je odvolací súd viazaný. Vzhľadom na vyššie uvedené ust. procesného kódexu sa argumentácia žalovaného 2/ vo vzťahu k meritu veci javí ako nadbytočná a nedôvodná.

27. Vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd kvalifikoval ako skutočnosti predstavujúce kumulatívne splnenie podmienok vyžadovaných zákonom pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v dôsledku čoho rozhodol o náhrade trov konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

28. Toto uznesenie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).